

معنی کلمات درس دوم عربی یازدهم

تَهَرَّبَ: فرار کرد	أَجَلَ: گران قدرتر
حَجَلَ: شرمنده شد (مضارع: يَحْجُلُ)	أَذَى: اذیت کرد (مضارع: يُؤْذِي)
سَبَقَ: پیشی گرفت (مضارع: يَسْبِقُ)	أَرْعَجَ: آزار داد (مضارع: يُرْعِجُ)
سَلَّوَك: رفتار	إِرْعَاج: آزار رساندن
عَصَى: سرپیچی کرد (مضارع: يَعْصِي)	اسْتَمَعَ: گوش فرا داد (مضارع: يَسْتَمِعُ)
فَكَرَّ: اندیشید (مضارع: يُفَكِّرُ)	الْتَزَمَ: پابیند شد (مضارع: يَلْتَزِمُ)
قَمَّ: برخیز (← قَامَ، يَقُومُ)	الْتَفَات: روی برگرداندن
كَادَ: نزدیک بود که (مضارع: يَكَادُ)	الْتَفَتَ: روی برگرداند (مضارع: يَلْتَفِتُ)
مَجَالَ: زمینه	الْفَ: نگاشت (مضارع: يُؤْلِفُ)
مُشَاغِب: شلوغ کننده و اخلا لگر	الْكُتُبُ التَّرْبَوِيَّةُ: کتاب های تربیتی
وَقَى: کامل کرد (مضارع: يُوقِي) «وَفَّيْهِ التَّجِيلَ»: احترامش را کامل به جا بیاور».	أَنْشَأَ: ساخت (مضارع: يُنْشِئُ)
	تَارَةً: یک بار = مَرَّةً
	تَجِيلَ: بزرگداشت

جواب و معنی صفحه ۲۳ درس دوم عربی یازدهم

■ أَكْتُبُ جَوَاباً قَصِيراً، حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.

جوابی کوتاه بنویس، مطابق با متن درس.

۱- اِلَىٰ مَنْ ذَهَبَ مِهْرَانُ؟

جواب: ذَهَبَ إِلَىٰ مُعَلِّمِ الْأَدَبِ الْفَارْسِيِّ.

معنی: :مهران نزد چه کسی رفت؟ او نزد معلم ادبیات فارسی رفت.

۲- مَتَىٰ خَجَلَ الطَّالِبُ وَنَدِمَ؟

جواب: لَمَّا سَمِعَ إِنْشَاءَ مِهْرَانِ.

معنی: دانش‌آموز چه زمانی خجالت کشید و پشیمان شد؟ وقتی انشای مهران را شنید.

۳- كَيْفَ يُؤْذِي الطَّالِبُ الْأَخْرَيْنَ؟

جواب: بِسُلُوكِهِ وَ مَزَاجِهِ.

معنی: دانش‌آموز چگونه دیگران را اذیت می‌کرد؟ با رفتار و شوخی‌هایش.

۴- مَا هُوَ مَوْضُوعُ الْكُتُبِ الَّتِي قَرَأَهَا مِهْرَانُ؟

جواب: الْكُتُبُ التَّرْبَوِيَّةُ وَ آدَابُ التَّعْلِيمِ وَ التَّعَلُّمِ.

معنی: موضوع کتاب‌هایی که مهران خواند چه بود؟ کتاب‌های تربیتی و آداب آموزش و یادگیری.

۵- فِي أَيِّ صَفَةٍ حَدَّثَتْ هَذِهِ الْقِصَّةُ؟

جواب: فِي صَفَةِ الْكِيمِيَاءِ.

معنی: این داستان در چه کلاسی اتفاق افتاد؟ در کلاس شیمی.

جواب و معنی صفحه ۲۶ درس دوم عربی یازدهم

■ اخْتَبِرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمِ الْآيَاتِ، ثُمَّ عَيْنْ أَدَاءَ الشَّرْطِ وَ فِعْلَ الشَّرْطِ، وَ جَوَابَهُ.

خودت را بیازما: آیه‌ها را ترجمه کن؛ سپس ادات شرط، فعل شرط و پاسخش را مشخص کن.

۱- ﴿وَ مَا تَقْدَمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾

معنی: هر آنچه از خوبی برای خودتان پیش بفرستید، آن را نزد خداوند می‌یابید.

أَدَاءَ الشَّرْطِ: مَا

فِعْلَ الشَّرْطِ: تَقْدَمُوا

جواب الشَّرْطِ: تَجِدُوا

۲- ﴿إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ يَثْبِثْ أَقْدَامَكُمْ﴾

معنی: اگر خدا را یاری کنید، شما را یاری می‌کند و گام‌ها (قدم‌ها) پتان را استوار می‌سازد.

أَدَاءَ الشَّرْطِ: إِنْ

فِعْلَ الشَّرْطِ: تَنْصُرُوا

جواب الشَّرْطِ: يَنْصُرْ

۳- ﴿وَ إِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا﴾

معنی: و هرگاه نادانان آن‌ها (ایشان) را خطاب کنند، سخن آرام می‌گویند.

أَدَاءَ الشَّرْطِ: إِذَا

فِعْلَ الشَّرْطِ: خَاطَبَ

جواب الشَّرْطِ: قَالُوا

۴- ان تَزَرَّعُوا الْعُدُونَ، تَحْصُدُوا الْخَسِرَانَ.

معنی: اگر پرخاشگری بکارید، ضرر درو خواهید کرد.

أَدَاةُ الشَّرْطِ: ان

فِعْلُ الشَّرْطِ: تَزَرَّعُوا

جَوَابُ الشَّرْطِ: تَحْصُدُوا

کلمات سخت این بخش:

ما تقدموا: هر چه را از پیش بفرستید

يثبت: استوار می سازد

خاطب: خطاب کرد

سلام: سخن آرام

جواب تمرین صفحه ۲۷ درس دوم عربی یازدهم

♦ تمرین یک_ الاول

ترجم الآیه و الأحادیث، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

آیه و حدیثها را ترجمه کن سپس آنچه را از تو خواسته شده مشخص کن.

۱- ﴿وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ الْبَقَرَه: ۲۷۳

معنی: آنچه را از نیکی انفاق می کنید همانا خدا به آن آگاه است.

الْمَجْرُورُ بِحَرْفِ جَرٍّ: مِنْ خَيْرٍ، بِهِ

۲- مَنْ عَلَّمَ عِلْمًا، فَلَهُ أَجْرٌ مَنْ عَمِلَ بِهِ لَا يَنْقُضُ مِنْ أَجْرِ الْعَامِلِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

معنی: هر کس دانشی را بیاموزد پس پاداشش مانند کسی است که به آن عمل کرده است. از پاداش عمل کننده هیچ کم نمی شود.

اسْمُ الْفَاعِلِ: الْعَامِلِ

۳- النَّاسُ أَعْدَاءُ مَا جَهِلُوا. الْإِمَامُ عَلِيٌّ (ع)

معنی: مردم دشمن آن چیزیند که نمی دانند.

الْجَمْعُ الْمَكْسَرُ وَ مُفْرَدُهُ: أَعْدَاءُ، جَمْعُهُ «عَدُوٌّ»

۴- إِذَا تَمَّ الْعَقْلُ نَقَصَ الْكَلَامُ. الْإِمَامُ عَلِيٌّ (ع)

معنی: هر گاه خرد کامل شود سخن کاهش می پذیرد.

الْفَاعِلُ: الْعَقْلُ، الْكَلَامُ

۵- أَلْعَالِمُ حَيٌّ وَ إِنْ كَانَ مَيِّتًا. الْإِمَامُ عَلِيٌّ (ع)

معنی: دانا و دانشمند زنده است اگرچه مرده باشد.

المبتدأ: العالم

الخبر: حَيٌّ

۶- قُمْ عَنْ مَجْلِسِكَ لِأَيِّكَ وَ مُعَلِّمِكَ وَ إِنْ كُنْتَ أَمِيرًا. الْإِمَامُ عَلِيٌّ (ع)

معنی: از نشستگاهت برای پدرت و آموزگارت برخیز؛ اگرچه فرمانده باشی.

اسْمُ الْمَكَانِ: مَجْلِس

اسْمُ الْفَاعِلِ: مُعَلِّم

جواب تمرین صفحه ۲۸ درس دوم عربی یازدهم

♦ تمرین دوم_ الثانی

📖 تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ وَ الْمَصَادِرَ التَّالِيَةَ.

فعل ها و مصدرهای آمده را ترجمه کن.

الْمَصْدَر	الْأَمْرُ وَ النَّهْيُ	الْمُضَارِعُ وَ الْمُسْتَقْبَلُ	الْأَمَاضِي
الْإِنْقَازُ: نجات دادن	أَنْقِذْ: نجات بده	يُنْقِذُ: نجات می‌دهد	قَدْ أَنْقَذَ: نجات داده است
الْإِبْتِعَادُ: دور شدن	لَا تَبْتَغِدْ: دور نشو	لَا يَبْتَغِدُ: دور نمی‌شود	إِبْتَغَدَ: دور شد
الْإِنْسِحَابُ: عقب‌نشینی کردن	لَا تَنْسَحِبْ: عقب نشینی نکن	سَيَنْسَحِبُ: عقب نشینی خواهد کرد	إِنْسَحَبَ: عقب نشینی کرد
الْإِسْتِخْدَامُ: به کار گرفتن	إِسْتَحْدِمْ: به کار بگیر	يَسْتَحْدِمُ: به کار می‌گیرد	إِسْتَحْدَمَ: به کار گرفت
الْمُجَالَسَةُ: همنشینی کردن	جَالِسْ: همنشینی کن	يُجَالِسُ: همنشینی می‌کند	جَالَسَ: همنشینی کرد
الْتَذَكُّرُ: به یاد آوردن	لَا تَذَكَّرْ: به یاد نیاور	يَتَذَكَّرُ: به یاد می‌آورد	تَذَكَّرَ: به یاد آورد
الْتَعَاشُ: همزیستی کردن	تَعَاشْ: همزیستی کن	يَتَعَاشُ: همزیستی می‌کند	تَعَاشَ: همزیستی کرد
الْتَحْرِيمُ: حرام کردن	لَا تُحَرِّمْ: حرام نکن	يُحَرِّمُ: حرام می‌کند	قَدْ حَرَّمَ: حرام کرده است

جواب تمرین صفحه ۲۹ درس دوم عربی یازدهم

♦ تمرین سوم _ الثالث

📖 ضَعْ هَذِهِ الْجُمْلَ وَ التَّأَكِيبَ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ.

این جمله ها و ترکیب ها را در مکان مناسب قرار بده.

هؤلاء ناجحات/ هذان المكيفان/ تلك الحصّة/ أولئك مستمعون/ هؤلاء جنود / هاتان البطاقتان

مفرد مؤنث: تلك الحصّة

مثنى مذکر: هذان المكيفان

مثنى مؤنث : هَاتَانِ الْبِطَاقَتَانِ
جمع مذکر سالم : أُولَئِكَ مُسْتَمِعُونَ
جمع مؤنث سالم : هُوَلَاءِ نَاجِحَاتٌ
جمع مکسر : هُوَلَاءِ جُنُودٌ

♦ تمرین چهارم_ الرابع

□ ضَعِ الْمُتَرَادِفَاتِ وَ الْمُتَضَادَّاتِ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ (=) ، (≠)

مترادفها و متضادها را در مکان مناسب قرار بده.

وَدَّ / بَعْدَ / تَكَلَّمَ / اجْلَسَ / نَهَايَه / عَدَاوَه / احْتِرَام / أَحْيَاء / مَرَّةً / نَفَعَ / ذَنْبٌ / هَرَبَ

حُبَّ = وُدّ دوستی = دوستی	تَارَةً = مَرَّةً یکبار = یک بار	تَبَجَّلَ = احْتِرَام بزرگداشت = توجه	إِثْمٌ = ذَنْبٌ گناه = گناه
قَمَّ = اجْلَسَ برخیز = بشین	دَنَا = بَعْدَ نزدیک شد = دور شد	أَمْوَاتٌ = أَحْيَاء مردگان = زندگان	فَرَّ = هَرَبَ گریخت = ترک خدمت
صَدَاقَه = عَدَاوَه دوستی = دشمنی	سَكَتَ = تَكَلَّمَ خاموش شد = سخن گفت	بَدَايَه = نَهَايَه آغاز = پایان	ضَرَّ = نَفَعَ زیان رساند = سود رساند

جواب تمرین صفحه ۳۰ درس دوم عربی یازدهم

♦ تمرین پنجم _ الخامس

□ اكْمِلْ تَرْجَمَةَ الْآيَاتِ وَالْحَدِيثِ، ثُمَّ عَيِّنْ أَدَاةَ الشَّرْطِ وَ فِعْلَ الشَّرْطِ، وَ جَوَابَهُ.

ترجمه آیه ها و حدیث را کامل کن سپس ادات شرط، فعل شرط و پاسخ شرط را مشخص کن.

۱- ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ﴾

معنی: و هر چه را از کار نیک انجام دهید، خدا آن را می‌داند. (از آن آگاه است.)

أَدَاةُ الشَّرْطِ: مَا

فِعْلُ الشَّرْطِ: تَفْعَلُوا

جَوَابُ الشَّرْطِ: يَعْلَمُ

۲- ﴿إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ﴾

معنی: اگر نیکی کنید، به خودتان نیکی می‌کنید.

أَدَاةُ الشَّرْطِ: إِنْ

فِعْلُ الشَّرْطِ: أَحْسَنْتُمْ

جَوَابُ الشَّرْطِ: أَحْسَنْتُمْ

۳- (إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا)

معنی: اگر از خدا پروا کنید، برایتان نیروی تشخیص حق از باطل قرار می‌دهد.

أَدَاهُ الشَّرْطُ: إِنْ

فَعَلَ الشَّرْطُ: تَتَّقُوا

جَوَابُ الشَّرْطِ: يَجْعَلُ

۴- إِذَا غَضِبْتَ فَاسْكُتْ

معنی: هرگاه خشمگین شدی، سکوت کن.

أَدَاهُ الشَّرْطُ: إِذَا

فَعَلَ الشَّرْطُ: غَضِبْتَ

جَوَابُ الشَّرْطِ: فَاسْكُتْ

۵- مَنْ سَأَلَ فِي صِغَرِهِ، أَجَابَ فِي كِبَرِهِ. (إِلِمَامُ عَلِيٍّ (ع))

معنی: هرکس در خردسالی‌اش بپرسد، در بزرگسالی‌اش پاسخ می‌دهد.

أَدَاهُ الشَّرْطُ: مَنْ

فَعَلَ الشَّرْطُ: سَأَلَ

جَوَابُ الشَّرْطِ: أَجَابَ

♦ تمرین ششم _ السادس

■ ضَعْ فِي الدَّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبَ. «كَلِمَةٌ وَاحِدَةٌ زَائِدَةٌ»

در دایره عدد مناسب را بگذار.

۱- هُوَ تَحْرِيكُ الْوَجْهِ إِلَى الْيَمِينِ وَ إِلَى الْيَسَارِ. ٢ الْمُشَاغِبُ

۲- هُوَ الَّذِي يُسَبِّبُ مَشَاكِلَ وَ يَضُرُّ النَّظْمَ. ٣ التَّبْجِيلُ

۳- مَا يُعْطَى مُقَابِلَ عَمَلٍ عَامِلٍ أَوْ مُوظَّفٍ. ٤ الْفُسُوقُ

۴- تَرَكُ أَمْرَ اللَّهِ، وَ ارْتِكَابُ الْمَعَاصِي. ٥ الْأَجْرُ

۵- أَعْمَالُ الْإِنْسَانِ وَ أَخْلَاقُهُ. ١ الْإِلْتِفَاتُ

٥ السُّلُوكُ

۱- هُوَ تَحْرِيكُ الْوَجْهِ إِلَى الْيَمِينِ وَ إِلَى الْيَسَارِ.

پاسخ: الِاتِّفَاتُ

معنی: این است حرکت دادن صورت به سمت راست و چپ. (نگاه کردن به اطراف / سر برگرداندن)

۲- هُوَ الَّذِي يُسَبِّبُ مَشَاكِلَ وَ يَضُرُّ النَّظْمَ.

پاسخ: الْمُشَاغِبُ

معنی: کسی است که مشکل ایجاد می‌کند و به نظم آسیب می‌رساند. (شلوغ‌کننده)

۳- مَا يُعْطَى مُقَابِلَ عَمَلٍ عَامِلٍ أَوْ مُوَظَّفٍ .

پاسخ: الْأَجْرُ

معنی: چیزی که در برابر کار کارگر یا کارمند داده می‌شود. (دستمزد)

۴- تَرَكَ أَمْرَ اللَّهِ، وَ ارْتَكَبَ الْمَعَاصِيَ .

پاسخ: الْفُسُوقُ

معنی: ترک فرمان خدا و انجام گناه. (فسق و گناه)

۵- أَعْمَالُ الْإِنْسَانِ وَ أَخْلَاقُهُ.

پاسخ: السُّلُوكُ

معنی: کردارها و اخلاق انسان. (رفتار)

واژه اضافی (التبجيل)

معنی: بزرگداشت

جواب تمرین صفحه ۳۱ درس دوم عربی یازدهم

♦ تمرین هفتم_ السابع

■ أَكْتُبُ مُفْرَدَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ.

مفرد کلمات زیر را بنویسید.

مَعَاصِي	أَخْلَاق	أَنْفُس	أَحْيَاء	أَمْوَات
مَعْصِيَةٍ	خُلُق	نَفْس	حَيَّ	مَيِّت
جُنُود	بِطَاقَتَانِ	نَاجِحَات	أَعْدَاء	طُلَّاب
جُنْدِيَّ	بِطَاقَةٍ	نَاجِحَةٍ	عَدُوَّ	طَالِب
خَوَاص	أَقْدَام	فَسَاتِين	أَسْعَار	ذُنُوب
خَاصِيَةٍ	قَدَم	فُسْتَان	سِعْر	زَنْب
غُيُوب	غُيُوب	أَسْمَاء	سَرَاوِيل	مَلَاعِب
غَيْب	عَيْب	إِسْم	سِرْوَال	مَلْعَب
إِخْوَان	عِبَاد	بِهَائِم	أَفَاضِل	كِبَائِر
أَخ	عَبْد	بَهِيمَةٍ	أَفْضَل	كَبِيرَةٍ
تَرَكَيب	حُمْل	أَعْمَال	مُسْتَمِعُونَ	مُكَيِّفَانِ
تَرْكِيب	حِبَلَة	عَمَل	مُسْتَمِع	مُكَيِّف

أَمْوَات مَيِّت مردگان : مرده	أَحْيَاء حَيَّ زنده ها : زنده	أَنْفُس نَفْس جان ها : جان	أَخْلَاق خُلُق اخلاق : خُلُق	مَعَاصِي مَعْصِيَةٍ گناهان : گناه
طُلَّاب طَالِب دانشجویان / دانش آموزان : دانشجو	أَعْدَاء عَدُوَّ دشمنان : دشمن	نَاجِحَات نَاجِحَةٍ موفق ها (مونث) : موفق (مونث)	بِطَاقَتَانِ بِطَاقَه دو کارت : کارت	جُنُود جُنْدِيَّ سربازان : سرباز
ذُنُوب ذَنْب گناهان : گناه	أَسْعَار سِعْر قیمت ها : قیمت	فَسَاتِين فُسْتَان لباس ها : لباس	أَقْدَام قَدَم پاها : پا	خَوَاص خَاصَّة خواص، ویژگی ها : ویژگی

مَلْعَب مَلْعَب زمین‌های بازی : زمین بازی	سَرَاوِيل سروال شلوارها : شلوار	أَسْمَاء اسم نام‌ها : نام	عُيُوب عیب عیب‌ها : عیب	غُيُوب غیب ناپیداها : ناپیدا
كِبَائِر كِبِيرَه گناهان بزرگ : گناه بزرگ	أَفْاضِل فاضل برگزیدگان : برگزیده	بَهَائِم بَهِيمَه چهارپایان : چهارپا	عِبَاد عبد بندگان : بنده	أَخْوَان أَخ برادران : برادر
مُكْتَفٍان مُكْتَفٍ دو دست‌بسته : دست‌بسته	مُسْتَمِعُونَ مُسْتَمِعٍ شنوندگان : شنونده	أَعْمَال عَمَلٍ کارها : کار	جُمَل جُمْلَه جمله‌ها : جمله	تُرَاكِبٍ تُرْكِبٍ ترکیب‌ها : ترکیب

جواب بحث عملی صفحه ۳۲ عربی یازدهم

الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ

إِبْحَثْ فِي كِتَابِ «مُنْيَةِ الْمُرِيدِ» لِزَيْنِ الدِّينِ الْعَامِلِيِّ «الشَّهِيدِ الثَّانِي» عَنْ نَصِّ قَصِيرٍ حَوْلَ آدَابِ التَّعْلِيمِ وَ التَّعَلُّمِ ثُمَّ اكْتُبْهُ.
در کتاب «منیه المرید» نوشته زین الدین عاملی «شهید دوم» پیرامون متن کوتاهی در باره آداب تعلیم و تربیت جستجو کنید سپس بنویسید..

مُنْيَةُ الْمُرِيدِ فِي آدَبِ الْمُفِيدِ وَ الْمُسْتَفِيدِ كِتَابِيّ اسْت در حوزه اخلاق اسلامی و به زبان عربی، اثر شهید ثانی (شهادت ۹۶۶ق) در موضوع آداب متقابل شاگرد و استاد و آداب تعلیم و تعلم در اسلام. این اثر منبع بسیاری از آثار پس از خود در این موضوع بوده و به جهت اهمیت و شهرت آن دارای نسخه‌های فراوان، ترجمه، تلخیص و شروح متعددی است. این رساله موجز، از قدیم در کانون توجه طلاب علوم دینی شیعه قرار داشته است.

شهید ثانی

زین‌الدین بن نورالدین علی بن احمد عاملی جُبعی معروف به شهید ثانی از نوادگان علامه حلی و از علما و فقهای نامدار شیعه در قرن دهم هجری قمری است. از او تألیفات بسیاری بر جای مانده که کتاب الروضه البهیه فی شرح اللمعه الدمشقیه معروف‌ترین آنها در فقه جعفری است. او در سال ۹۶۶ ه.ق به دست افراتیون مذهبی به قتل رسید و بدین رو به شهیدثانی شهرت یافت.

تاریخ تألیف

شهید ثانی، تألیف این رساله کوچک را در روز پنج‌شنبه بیستم ماه ربیع الاول سال ۹۵۴ ق یعنی یازده سال پیش از شهادتش و در سن چهل و پنج سالگی به پایان رسانده است.

ابواب کتاب

ترتیب کتاب به این شکل است:

- ۱-مقدمه، پیرامون فضیلت علم.
- ۲-باب اول، در آداب معلم و متعلم.
- ۳-باب دوم، در آداب فتوا و مفتی و مستفتی.
- ۴-باب سوم، در مناظره، شروط، آداب و آفات آن.
- ۵-باب چهارم، آداب کتابت و کتاب و متعلقات آن.

۶- خاتمه، در اقسام علوم شرعی و مراتب علم و ترتیب علوم در فراگیری.

۷- تتمه کتاب شامل نصایح شهید ثانی برای طلاب علوم دینی است.

الْعَالِمُ كَمَنْ مَعَهُ شَمْعَةٌ تُضِيءُ لِلنَّاسِ.

دانا مانند کسی است که با او شمععی است که برای مردم می‌افروزد.